

מחשבה קצרה על הדף

הרב יחזקאל הרטמן

פסחים דף קיט-א

רמב"ם סוף הלכות מעילה

ח. ראוי לאדם להתבונן במשפטי התורה הקדושה ולידע סוף ענינם כפי כחו.

רמב"ם סוף הלכות תמורה

ביציאתו הוא שמתקדש. אע"פ שכל חוקי התורה גזירות הם כמו שביארנו בסוף מעילה. ראוי להתבונן בהן וכל מה שאתה יכול ליתן לו טעם תן לו טעם. הרי אמרו חכמים הראשונים שהמלך שלמה הבין רוב הטעמים של כל חוקי התורה. יראה לך שזה שאמר

תוסי' סוטה יד.

כדי שתחזור ותודה ולא שייך למימר
דדריש טעמא דקרא אללא היכא
דנפקא לן מינה מידי דמרצי מיניה
וקרא^ל סתמא כתיב וכולל הכל ואנו
דורשין טעמו ואומרים זהו הטעם
של פסוק הואיל וטעמו צשציל כך
איכא^ל דוקא כגון לא תחצול צגד
אלמנה משמע צין עניה ועשירה
וקאמר ר"ש טעמא דקרא שאם אתה
ממשכן אותה משיא לה שם רע
צשכינותיה מתוך שאתה משיב לה
העצוב ונאמר^ל עניה דוקא אין
ממשכנין אותה (צ"מ דף קטו.):

מהר"ץ חיות סוטה יד.

שם בא"ד ולא שייך למימר דריש טעמיו
דקרא רק היכא דנ"מ דינא. נ"צ כן הוא
שיטת הרמב"ם ז"ל שכתב סוף הל' תמורה וז"ל
אע"פ שכל חוקי התורה גזרות הם ראוי להתבונן
בהם. וכל מה שאתה יכול ליתן טעם תן להם
טעם. ורצינו צעמנו נתן טעם על תקיעת שופר
ומנות טהרת המקוה פ"ג מהל' תשובה וסוף הל'
מקואות. אחר שהקדים בכל אחד כי כל דברי
התורה תקיים הם: [מהה"ץ חיות]